

Сахарова Олена Юріївна, аспірант

Панасова Тетяна Георгіївна,

кандидат ветеринарних наук, доцент,

доцент кафедри хірургії та акушерства

Полтавський державний аграрний університет

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ПАРУВАННЯ КОБИЛИ З АЛІБІДНИМ СТАТЕВИМ ЦИКЛОМ ІЗ ВІСЛЮКОМ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ МУЛА

Мул – гібрид віслюка та кобили, який володіє гарною працездатністю, витривалістю, спокійним норовом. Також вони відрізняються більшою, ніж у коней тривалістю життя (до 40 років), невибагливі до корму та догляду та більш стійкі до захворювань. Однак існують деякі складності при отриманні мулів. Крім різної кількості хромосом (у коней 64, у віслюків 62), що також знижує шанси на запліднення, міжвидове схрещення кобили з віслюком ускладнюється різницею в розмірі та статевою поведінкою коней та віслюків. Так, у самиці віслюків вона дуже виражена: ослиці проявляють живий інтерес до самця, переслідують його, виділяють сечу, плямкають ротом та приймають характерну позу для коїтусу, таким чином показуючи свою покірність. Кобили в охоті рідко демонструють подібну поведінку, часто статевая охота не виражена, спочатку вони, навіть, агресивно реагують на самців [1].

Як відомо, кобили є поліциклічними тваринами з вираженою сезонністю. Так, статевий цикл у них триває 21-23 дні, власне охота – 5-7 діб, з коливаннями від 2 до 14 діб. На прояв статевої циклічності та тривалість охоти впливають клімат, пора року, якість годівлі, умови утримання, використання кобил на роботах, а також стан їх здоров'я, вік й індивідуальні особливості. Проте, при добрих умовах годівлі й утримання багатьом кобилам притаманна значна постійність тривалості й циклічності охоти протягом декількох років [2. 3].

Метою наших досліджень було осіменіння кобили з індукованою статевою охотою віслюком.

Результати досліджень. До навчально-наукової клініки ветеринарної медицини кафедри хірургії та акушерства звернувся власник кобили з проблемою при заплідненні віслюком. Злучку кобили він планував на початок весни, але природнім шляхом це не вдалося. Внаслідок аномально теплої осені та першої половини зими, кобила, що утримувалася на випасі табунним методом часто приходила в статеву охоту саме в той час. А весною статева охота довго не проявлялася, а коли проявилась, то тривала всього два дні, при чому кобила не підпускала до себе віслюка-плідника. В свою чергу, віслюк не реагував на кобилу, оскільки не мав досвіду осіменіння кобил.

Зі слів господаря кобили, раніше вона мала чітку циклічність статевої охоти та досить виражену статеву поведінку. Але цієї весни вона показала слабку реакцію на пробника під час короткої охоти, а до віслюка-плідника взагалі проявляла агресію. Віслюку-пліднику 12 років, він дає гарне потомство від ослиць, болгарського породного типу.

Індукцію статевої охоти в кобили проводили препаратом «Естрофан» у дозі 1 мл в/м (після введення препарату кобила спітніла, але через 1 годину це явище зникло). На 4 добу після введення була проведена діагностика статевої охоти рефлексологічним способом за допомогою жеребця-пробника.

Стимуляцію прояву локомоторного рефлексу у віслюка-плідника, проводили сечею ослиці в стані статевої охоти, яку наносили на кобилу перед паруванням. Крім того, за два тижні до планової злучки віслюку-пліднику було рекомендовано ввести препарат «Інтровіт» в дозі 10 мл в/м та збагатити раціон концентрованими кормами. Злучку проводили при фіксації кобили в станку з виритою ямою для зрівноваження зросту кобил та віслюка. Також була використана парувальна шлейка для кобили, закрутка на верхню губу та фіксація заплетеного та забинтованого хвоста.

Парування кобили віслюком проводили двічі вдень, щодня протягом шести днів. При чому, на третій день парувальну шлейку та закрутку кобилі не використовували, позаяк статеві охота була досить виражена, а агресії до віслюка-плідника кобила вже не проявляла.

На 10 днів після введення естрофану та осіменіння кобили статевая охота в неї припинилася. Діагностику вагітності проводили у перший місяць після осіменіння рефлексологічним способом. При цьому, реакція на жеребця-пробника у кобили була негативною. Далі були застосовані зовнішні клінічні методи. Так, при огляді було виявлено збільшення і асиметричність живота у ліву сторону, збільшення молочної залози. Крім того, пальпацією було виявлено наявність плода.

Висновки і пропозиції. Після застосування естрофану в дозі 1 мл в/м для індукції статевої охоти у кобили та стимуляції локомоторного рефлексу у віслиюка сечею ослиці у стані охоти було проведено парування; при діагностиці вагітності рефлексологічним та зовнішнім клінічним методом встановлено, що кобила стала вагітна.

1. Для індукції статевої охоти застосовувати естрофан у дозі 1 мл в/м однократно в період з 5 до 13 день від початку тічки.

2. Діагностику статевої охоти проводити на 4-й день після застосування препарату за допомогою жеребця-пробника. У випадку позитивної «сексуальної реакції» кобили на пробника починати парування віслиюком до припинення статевої охоти.

3. Стимуляцію статевих збудження у віслиюка проводити сечею ослиці у стані статевої охоти.

Література

1. Хлюдинский В. Практическое руководство к разведению мулов. С.-Петербург: Типография Месника и Римана. 1886, 147 с.

2. Нотенбелт Д. Естральный цикл кобили. Здоров'я коней. №12. 2009. С. 19-22.

3. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. К.: Мета, 2002. 319 с.